

Obsah

Poznámka úvodní	5
I. Sociální skladba západní společnosti v 11.—13. století	7
1. Vymezení studovaného období a) jakožto epochy a jednotky literární (8); — b) jakožto epochy a jednotky společensko-ekonomické (9).	
2. Otázka vzniku feudalismu a zhroutil evropského obchodu v 7. století (11) — Základní společenskovo-lastnický vztah ve feudalismu: základem vlastnictví je majetnictví půdy (11). Fungování feudálního statku do konce 11. století: pán a poddaní v naturálním hospodářství (14) — Vývoj poměrů na statku od počátku 12. století: hospodaření „ziskové“, kolonisace nové půdy, změna ve vztahu poddaného k půdě (17).	
3. První dialektický rozpor ve vývoji feudálního hospodářství: úloha peněz (20) — Polemika o to, je-li obchod formou ekonomie feudální (22) — Evropský obchod v době feudálního hospodaření naturálního: Židé: církev, Benátky, Skandinávie (23) — Oživení a rozvoj obchodu od 11. věku, ústup islamu (25) — Obsah tohoto obchodu (27) — Středověké trhy (27) — Počátek nové finanční politiky a hospodářství úvěrového (28) — Zájmové hospodářské sdružování a cechy: boj cechů o politickou moc (29). Původ kupců (32) — Jus mercatorum, obnovení a zakládání měst; tři druhy jejich původu a jejich velikost (33) — Hnutí komunální a jeho etapy: autonomie právní, soudní, správní, politická (36) — Jak pojímat městské „svobody“: pokroková úloha měšťanstva (38).	
4. Druhý rozpor ve vývoji feudální společnosti: princip monarchický (39) — Monarchické snahy centralistické a unifikační, spojenectví s městy (40) — Monarchie a feudálové (41) — Monarchie a papežství (43) — Vyvrcholení vývoje na obou linkách ve Francii na počátku 14. věku (45) — Pokroková úloha monarchie (45).	
II. Koho rozumíme ve své práci lidem	47
Sociální kolektiva středověku, jež tvoří lid: definice metodou vylučovací (47) — Definice popisem: 1. selští nevolníci a osadníci, 2. městské dělnictvo a) řemeslnicko-cechovní, b) průmyslové (48) — Definice povahou práce — Žakéři — Definice vztahy právními: absence privilegií — Lid ve středověku tvoří celek pouze pojmový, nikoliv jednotu sociálního vědomí (52) — Studovaná doba po stránce sociálního uvědomění a bojovně se projevujících rozporů (54).	

III. Lid a literatura v středověku 56

Předměty a cíle našeho studia: 1. Co středověký lid vnímal z literatury umělé (56). — 2. Vlastní tvorba lidová a její působení na literaturu ostatní (57) — Žakéři a jejich úloha v literatuře: a) úloha reproduktivní (58), b) úloha tvořivá (58) — 3. Lid jako předmět a obsah literatury: a) obraz života lidu v středověké literatuře (59); b) myšlenka společenské proměny v středověké literatuře (59).

IV. Co lid ve středověku z literatury vnímal 61

Čtyři skutečnosti rozhodující o recepci literatury lidem ve středověku (61) —

1. Literatura theologická a vědní a její vyhrazenost latině (62) — Pronikání řeči národní do ní jakožto účinek a) „nové zbožnosti“ (64), b) hnutí mravně reformního (66), c) heresí (66) — Typickost Ramóna Lulla (67) — Snahy znárodnovací jsou třídního původu měšťanského (69).

Sdělování theologických a vědních obsahů: chrám jakožto „imago mundi“ negramotných (71) — mše, pouť, křížáctví, kázání, náboženská divadelní hra (75).

2. Žakérství a žakéři: 1. žakéři poesie hagiografické; náboženská lyrická píseň a umbrická „laude“ (78) — 2. žakéři chanson de geste; příčiny lidového zájmu o hrdinskou epiku; původ inspirace „de geste“ v dobách naturálního feudalismu (83) — 3. poesie courtoisní; okolnosti a příčiny jejího skrovného ohlasu lidového (87) a kterak se courtoisní epika do lidové tradice přece nakonec dostala (90) — 4. žakéři fablelů, román o Lišce, les Dits, Juan de Hita (91) — 5. žakéři a světské divadlo (93).

3. Obsažnost lidové recepcce literatury umělé ve středověku (94) — Oblasti lidu nejčizejší: allegorie (95), courtoisie (95) — Courtoisie a její podмінky; úloha měšťanstva (97).

V. Tvůrčí účast lidu na středověké literatuře 99

Úvod (99).

I. Složky lidové písně v courtoisní lyrice:

Zrození courtoisní trobadorské lyriky (102) — 1. Písně taneční (106) — 2. Písně žen: a) písně ženy špatně provdané (112), b) písně ženy opuštěné nebo opuštěná (114), c) písně žen při práci (119) — 3. Písně dějové: alba (122), pastorela (123), spor (125) — Otázka refrénů (127) — 4. Lyrické formy: a) formy taneční písně lidové (128), b) umělé formy trobadorské umělého původu: sonet (133), píseň dvojdlá (135), píseň trojdlá (136).

II. Aktivní a tvůrčí práce žakérů:

a) Žakéři jako šířitelé středověké literatury (137) — b) Žakéři jako literární tvůrci (140).

III. Složky lidového působení v literatuře orálního výrazu mimo lyriku:

1. Hrdinská epika: otázka lidového hrdiny (143) — verš nestejnoslabičný rytmický (152) — žánr španělské romance (156).
2. Poesie narativní: lidová themata (159) — žánr „chantefable“ (163).
3. Světské divadlo: lidové zábavy a hry (165) — žakéřské dramatické monology (169) — zrození frašky (170).

VI. Obraz lidu a jeho života v středověké literatuře 173

Různorodost dokladů o životě lidu (173).

Selšti poddaní: jejich fyzický zjev (174) — jejich útrapy a strasti (179) — selská communa v Normandii roku 996 (182) — kritikové selských poddaných, zvlášt z řad moralistů (191) — literární typy sedláka: 1. sedlák věrný (196), 2. sedlák hloupý (198), 3. sedláci pastorál (200).

Dělníci městští: měšťanští kritikové dělníků (202) — literární užití dělnického typu (204) — bída dělníků a městské chudiny (205).

Žakéřský proletariát: žakéřská chudoba, typ Rutebuef (208) — žakéřské bohémství (222) — žakéři o svých neřestech (223) — moralisté o žakéřích (225) — žakéři v literatuře (227) — žakéřská povaha (228) — poznámka o goliardech (229).

Stanovisko středověké literatury k sociálnímu problému chudoby: filosofie marnosti nad marnost a marnosti bohatství (230) — morálka pokorné chudoby (234) — františkánství jakožto řešení otázky chudoby (236) — byl žakéř sociálním rebellem? Rutebuef, Cecco, Juan Ruiz (244).

VII. Myšlenka společenské změny v středověké literatuře:
Jean de Meung 253

Verše 9575—9662 Románu o Růži a jejich zásadní význam (253).

Dvě části Románu a jeho dva autoři (258) — charakter části Meungovy (259) — její trvalý úspěch (261) — v čem jsou Meungovy názory o původu feudalitě naprosto nové (264) — jejich vliv na Anonyma z Troyes a Román o Lišákovi (267). — Na kterých linkách vývoje Meung stojí:

1. po stránce vývoje třídního: ráz Meungova měšťanství (273) — francouzské měšťanstvo a humanismus (275) — Meungovy názory o lidské rovnosti (277);
2. po stránce vývoje politického: francouzské měšťanstvo a královská politika zcelovací (282) — Meung a francouzská královská politika církevní (285) — žakéř Gautier Le Leu (288) — zhroutil císařopapismu za Filipa Sličného (290);
3. po stránce vývoje myšlenkového: Meungův naturalismus

(292) — jeho racionalismus, poměr theologie a vědy (297) — vznik a vývoj averroistického aristotelismu (299);

4. po stránce vývoje literárního: thema pravé urozenosti, „noblesse vient du bon courage“ (302) — jeho historie (307) — jeho forma v italském stilnovismu (310).

Bibliografie	319
Résumé	323
Rejstřík osob	331